

OMUKUETU

No: 7.

Juli

1954

OSHILONGO SHEGULU SHA FA
ONSHENO JOSINAPI.

Etameko, Ijeitaalo Ijopakriste olja li eshona shili. Momukunda gumue guokokule mua holoka omumentu kua popi a ti ta ka dika oshilongo sha Kalunga kombanda jevi. Oje kua li ohepele no ina hala okuitsejica unene naalanduli je ja li aashona noohepele ngashika je muene no inaa longua. Omumentu ngoka ina konga aanamadina aue, okua tsilacana ondumbo najo. Ina lalakanena esimano no ngashi ina konga ekuaco kaantu. Mbalambala ta ka hepekua kaantu mboka je noonkondo doku shi ninga, no ta kuatua e ta dipagua ihe. Ongundu je onshona oja halakana. Je ine ja pa omauoco nkene je nokulanga ando.

Etameko osho lja li ngaaka. Aanjoli jehistori Ijecimbo ndijaka nando ja hokolola iinima ojindji shili, Jesus, inaje mu tumbula nando.

Ihe oomvula ntano sho da piti aantu mboka ji itaala Jesus oja ningi ojendijjendji no mu Antioquia ojo ja lukua aakriste. Sho pua piti oomvula 70 elenga limue enene kua njolele omukesari gua Roma ta ti aakriste ja ningi ojendji noonkondo no ta tila omaitaalo agehe galue otaga ka dinika. Isheue omimvo 70 naakriste taa adika ja halakana okuza mu Syria kuuzilo sigo ku Lyon kuuninginino oshilando sha Roma sha li pokati. Natango oomvula 70 nomukesari omunene gua Roma, edina lje Decius, ta popi ta ti iihuepo kuje ngele mu holoke ando omukesari gulue te mu kondjica shaa itamu holoka omubisofi omukriste ta ka kala mu Roma. Ihe sho pua piti isheue oomvula 70 nena melapi Ijoshilongo sha Roma mua hondjelua nokuli omushigakano. Eitaalo Ijopakriste lja taandele muujuni auhe uecimbo ndijaka.

Eeno, kape na ngoka ta tungile uo aakesari ootempeli nokuli iikalunga jauo ja dinika. Aapangeli aape ja holoka niilongo iipe ja dikua no ja hanagulua po isheue no ja dimbiua, ihe Jesus ta tungilua ootempeli kooha nooha duujuni nedina lje tali tangua nomalaka omacele.

Uukriste ua hepekua shili ihe inau kumunua po. Ouo ua taandele momaludi

agehe no miiguana ojindjijindji shili. Oje nguka kue ja kombanda jevi ndika okue shi tseja, onke a ti: „Oshilongo shegulu sha fa onsheuo josinapi—ojo okansheno okashushuka ke vulike koonsheno adihe, ihe nge taji koko, ojo ji vule iiguanga ajihe no taji ningi omuti, noodila dokegulu otadi ja no tadi tungile mo iihadila jado miitaji jaguo.“ „Ongame onda peua epangelo alihe megulu no kombanda jevi. Indeni ano ka ningeni aantu ajehe aalongua jandje.“

Ehistori Ijetumo oljo ehistori tali tu hokololele onsheno josinapi nkene taji ningi omuti omunene tagu papatele uujuni auhe. Ehistori Ijetumo oljo ehistori Ijikumicalonga. Oljo tali tu ulukile nkene oonkondo dombepo odo oonene di vule oonkondo adihe dilue. Oljo tali tu ulukile nkene aakriste oje na Kalunga omunamuenjo ta lengo muujuni auhe.

Ehistori Ijetumo tali tu hokololele uo aantu mboka ja ningi iilongico meke lja Kalunga. Ojo inaa longa moonkondo daou jene ihe oja kakatele moohapu dika: „Tandi mu tumine Ombepo Ondjapuki“ na dika „Tala, ongome ondi li pamue nane omasiku agehe sigo ehulilo Ijuujuni.“

Iguana ojindji je eta poompadi da Kristus uuanaa auhe ja li je u na. Na esiku ndjoka oli li popepi nokuli uuna iiguana ajihe taji ka gongalela komukuaniilua ngu no taji tsoongolo medina lja Jesus no taa hambelelele Kalunga nomalaka agehe.

Indeni ano ka ningeni aantu ajehe aalongua jandje, noku ja shashela medina l'j'Ohe no l'j'Omuanana no l'j'Ombepo Ondjapuki; noku ja longa okudiginina ajihe mbika, nde ji mu lombuele. Ihe tala, ongome ndi li paamue nane omasiku agehe sigo ehulilo Ijuujuni.

Mat. 28:19-20.

„Etejo oljo olindji, ihe aalongi ojo aashona, galikaneni Omuuagutejo a tume aalongi metejo lje.“

Luk. 10:2.

KAUME OUA ILA PO SHIKE APA?
Mat 26:50.

Epopifo ile tu tjeni ekundo la kundua nalo omulongua umue ua Jesus oleli, na omukundi oje Jesus muene. Omulongua ou otu mu shi oje jo a hoololua efiku linja taku tiua Jesus ina kofa oufiku aushe. Luk. 6:12-13,-16. Hano oje omuhoolua ua Kristus ovo tuu ovo va li va hafa efiku linja eshi va aluka tava ti: „Omune ne aishe oja dulika kufje“ na je a ta mo eeñepo da njata movaňu no kua longa oikumifilonga keeñgono domutumi uaje Jesus, ndele nena epopifo eli otali pula: „Kaume oua ila po shike apa“?

Ovajevangeli vakauao va tumbula jo eshi she mu eta osheshi tava ti ekundo ola li ngaha: „Judas oto kengelele nge nefipo lokomilungu? Luk 22:48. Nani okueja okufipa Jesus komilungu. Ke shiu osho? Ndi shi otashi holola oje oku mu hoole? Omoluashike hano Jesus ta ula omulongua uaje „Kaume oua ila po shike apa? Omuevangelii umue ta hokolola poshililo pua ningua sha ta ti: „Satana nokua landulile mo okapambu“ Luk. 22:3 Ekundo eli opo la tameka apa momulongua ua Jesus mue u ja sha osho osho outudime oñge Jesus ta pula: „Kaume ua ila shike“?

Ovakuetu nje handi kakamifua kekundo eli. Ofjeni ovahoololua va Kristus (Ko. 3:12). Oñepo ja Kalunga je tu ifana je tu ongela peemadi da Kristus tu udife ounjenje uoshilongo sha Kalunga. Ndele ohandi tila ovakuetu ekundo eli olinene „Kaume ua ila po shike apa“? Okouvalelo uomuene tua ja, otua puilikina tuu naua, pamue omutondi a ja mo pamue nomungome.

Ondi shi shi vahapu ve na ongudu inene jovakuati va Jesus tai va landula ve i kuateala komesho, oñge natango tuu Jesus ta pula „Kaume ua ila po shike apa“? Ekundo eli kali fi lomupaani ile lomudini ngashi hatu tale alushe olo lomulongua ua Jesus. osho tashi tilifa nge unene. Nani tashi duulika ofje na ove hatu kundua ekundo eli.

Ekundo eli ole ku difa tuu omahuilili? Jesus e na ohole jashili ta ti: „Kaume“ osho te tu ifana jo nena „Kaume ila ku ame“ Tu puilikineni ondaka jaje tu li aluluke tu hupifue kuje. Ngashi a endjelela komushiakano qmoluoje nomoluange ohole jaje tai monika moshipala shaje. Tu li ja ndjeni kuje ngashi tu li ote tu tumbula

Paulus Andreas

ELENGA LJA KALUNGA.

Eimbilo 89 mEhangano otali hokolola ejumuko ljOmukulili guetu nesindano lje enenenene. Omutoti gueimbilo ndjo oje omuduutsi PAUL GERHARDT (1607-1676). Oje a simana muujuni auhe e vule aatoti jomaimbilo ajehe. Elandulacano ljo-mEhangeno tali ti, moshiuambo tamu monika omaimbilo ge gatano. Ihe esiku limue tatu vulu okuguedela ko momualu ngoka omaimbilo gamue natango, nando elandulacano ndjo lje ga cigi po. Omualu guomaimbilo ga Gerhardt taga monika moshisuomi oguo 20.

Eimbilo lje limue tali ti: „Muujuni muka mu neso“. Oshinima shoka Gerhardt kua li e shi tseja shili. Pecimbo ljuunona ue mu Duitsland mua kondjua iita iidigu pokati kaakatoliki naakualutheri. Iita mbjo iile jomimvo 30 ja hanagula po ilando ojindji momikunda odindji. Paul Gerhardt sho kua tsakanica omimvo 12, he a mana oondjenda. Omimvo mbali da piti, jina a landula omusamane. Ocigua Paul okua tuminua koskola. Oje okua hulica oskola je naua nokua ji moskola jopombanda mu Wittenberg, moshilando inoka Luther a li a longo naale. Okua li ohepele. Okua longo aanona jomusita guegongalo ndijaka - osho ngeji oje a mono iipaluca je nompito jokutsikila oskola, oje muene uo a ninge omusita guegongalo. Omimvo 15 da piti. Paul Gerhardt okua longua okutseja Ombimbeli naua nauelea.

Sho kua ningi omusita, ina mona mbala egongalo lje muene. Okua kala tango muulungi nokukuaca aasita jomu Berlin, moshilando shepangelo mu Duitsland. Ihe pecimbo ndjo oje okua tameke okutota omaimbilo. Isheue oje okua kala popepi nuuehamue oshoka efolo ljomegumbo ndjo moka a kala mo a li a kuatua kuuvu uudigu. Kakua li ku na nando gumue ngoka a

lje lja li edigu shili. Pecimbo ljiita aantu ojendji ja kuatua komikalo omiinaji. Ojendji ja li ja loloka, iita sho ja li ja hanagula po ashihe shoka je shi tungu naale. Ihe Gerhardt ina loloka. Okua kala moluhupo je muene, a uape okukuaca aantu. Okua ka talela po aavu noku ja leshela oohapu da Kalunga, nomaimbilo ge omape.

Komeho oje okua peua egongalo mu Berlin. Ecimbo alihe a tsikile okutota omaimbilo. Okua njola omaimbilo ga adventi Mehanganomo na limue ljomugo, oljo No. 8. Noshu uo okua njola omaimbilo goKrismesa. Membo ljeni mu na gaali gomugo. Oga hokiua kaasuomi uunene no haga uuvika no miilongo mbika uo. Ogo oonomeri 14 na 19. Nge tatu tala oohapu domeimbilo 14 otatu dimbulula nkene mudo mua mangua kumue oKrismesa nesiku ljoosa ljOmukulili. Gerhardt ckua ji muule sho kue tu dimbuluka oshinima shika. Ando Kristus ine tu sila momushigakano, ando Krismesa kaji noshilonga. Krismesa ojo etameko ljosilonga shoka shehupico sha hulile pomushigakano.

Meimbilo ndjoka na mu N. 19 tamu monika uo eifupipiko lja shili. Ihe mu 19 tamu uvika uo enjanju enene ljokunjanjukilua Omukulili. Naale eimbilo ndika lji imbuia neui lji ili. Eui ljongashingeji olja totua komutoti guomaui gumue omusuomi. Neui ndjoka uo tali holola naua enjanju lja Krismesa.

Eimbilo 439 olja totua uo ku Gerhardt. Ehambeleondjimbo ndjika ihaji uvika oluindji momagongalo gOmouambo Ihe moohapu daljo omu na oshindji shoka shi shi kupopica omuntu. Mudo tamu monika einekelo lja kola ljokuinekela Omuuua. Moverse ontiehaali tamu tiua: „Uuna ngoj to putuda ndje Nomadengo goje ngo, Nomuudigu ngoj u na ndje. Nolukeno hoole uo.“ Gerhardt sho kua njola oohapu dika, oje ine di njola nuupu ongomuntu kee na uudigu je muene. Omauudigu ogendji oge mu hangene. Omukulukadi gue a fa a li e nuuvu uepunga. Ihe pecimbo ndijaka uuvu mboka oua njenge aadoktora. Oja li kaje shi kugamena aanonaa ku uo. Paul Gerhardt nomukulukadi gue ja mono aanonaa jatano ihe Jane jomujo ja kala muujuni mbuka oomuedi dimue adike. Isheue Gerhardt a dimbulula: Muujuni muka mu neso. Ihe ini iekelela, a tameke ando okulimbililia ohoole jOmuua, aue. Okua mono uo omauudigu galue. Pecimbo ndjoka elongo ljomareformikutja elongo ndjoka tatu li mono ngashingeji mongerki jaamburu - lja hokiua kaapangeli jomu Duitsland. Aapangeli mbo ja lombuele aasita aakualutheri najo uo jaa je li kondjice momauvico gauo. Ihe Gerhardt sho kua li omukualutherilela ina zimina omatokolo gomupangeli nokua kondua moshilonga she. Omukulukadi gue a mana oondjenda. Okua li moluhupo nomuuike, ihe natango omaimbilo ge ga holola einekelo ndjoka: Nomuudigu ngoj u na ndje.

Omaimbilo ga Gerhardt ge cike pu 120 ge hoolike kaakriste ojendjijendi. Ope nehokololo limue tali hokolola Omuuua Kalunga nkene a longica omaimbilo ngoka:

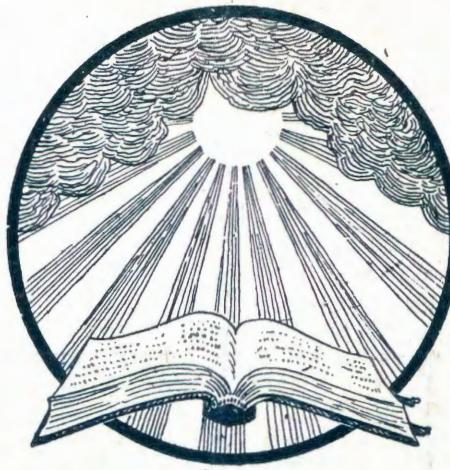
Omukuiita gumue omukatoliki okui ijaka mongundu jaakuiita nokua ka longela omunashinjanjangido guontumba mu Duitsland. Megumbo ndjo mua kala uo omukadona oitaali, ngoka i imbi oluindji omaimbilo gopajevangeli. Ihe omukuiita ngoka omukatoliki a kuatua kondjahi sho kua li e nokupulakena omaimbilo ngoka, oshoka eiupo lje euinaji lja tameke oku mu hepeka. Esiku limue omukadona ngoka a adika ti imbi: Omuuua oj Kalunga kandje, tandi mu hambelelele, omukuiita ngoka sho kue mu tsakaneke okua kuata oshimbele oshileleka nokua hala oku mu dipaga nasho. Ihe omukadona okue mu tala nomeho ge nombili onene gaa na uumbanda uasha. Shoka sha sindi omukolokoshi nguka. Oje ekelehi oshimbele nokua hembululile omunashinjanjangido shoka oje a lia hala oku shi nginga. Omusamane ngoka okue mu lombuele a tsile Omukulili oongolo. Osho ja tsoongolo nomusamane a galikanene omukuiita ngo sigo oje kua mono ombili jomu Kristus nedimopo ljomajonagulo ge agehe.

R.V.

li e shi oku mu talaleka noohapu da Kalunga ngashika Paul Gerhardt. Oje okua mono uo ompito jokupanga uukuume nomuhiki guehumba enene ljomongerki jimue jomu Berlin. Oje Johan Gruger. Gruger okua toto omaui gomaimbilo. Esiku limue oje okui indile Gerhardt e mu njolele oohapu domaimbilo. Pecimbo ndjoka Gerhardt a adika a njola nokuli omaimbilo 18. Tango oje a limbililia-sigo mpoka kakua li ku na nando gumue ngoka a tseja, oje okua tota omaimbilo. Okua kuatua kuumbanda pamue ta ka konga esimano lje muene, ngele ta njanjangidica oohapu doka. Okua galikana:, Kalunga kuaca ndje eifupipiko ndi ku hambelelice momaimbilo ngaka, ongoje auike,“ nokua gandja ihe iiteuo mbjoka ku Gruger. Gruger sho kue ji lesa, okua njanjukua noonkondo, oshoka a dimbulula, iiteuo mbjoka ja Gerhardt ji na elaka li nomuenjo li shi kukuata oomuenjo daantu. Omboka ja kuatua kuuehame, oja mono etalaleko komaimbilo ngoka. Efolo ljomegumbo ndjo moka Gerhardt a kala mo, a mono uo ekuaco enene kugo manga ina mana oondjenda.

Komeho Gerhardt a mono egongalo lje muene mu Mittenwalde. Okua hokana omukadona ocigua jetolo ndjoka. Egongalo

OMAMBO.

Ombimbeli ojo embo lja simana li vule omainbo agehe, nando ojo kaji shi embo ekulu noonkondo. Pecimbo ndijaka, Abraham sho kua te nbuka mu Ur shoku Kaldea, koshilando shijaka shaandjauo okua kala aanandunge je shi kunjola omambo. Omambo gauo oga njoleluu miipelende jeloja etalala, mbjoka ja kukutikua ihe. Iipelende mbjoka opo ji li natango omacele ogendji. Mu Jimue omua njoleluu oompango doshilongo, miikuauo oompango domalaka goku Kaldea, miikuauo isheue omijalu omidigu kadi shi kulonga notango mooskola dokOuambo.

Omambo giipelende oga li po omadigu okuhumbata. Aantu oja tameke okulongekida oombapilä di ili no di ili. Koshipa shoonzi no shuutagona okua njoleluu uo omambo ga kola konjala sigo ongashingeji. Ecimbo ele aantu oja njolica oshikaha ashike. Omumvo 1440 (okuza kokuvalua kua Kristus) omunduisi Johannes Gutenberg okua tameke okulongekida oondanda doshitenda di shi kunjanjangidicua meshina. Okuza mpoka aantu oja tameke okumona omambo nuupu. Naale kehe embo olja li li nokulandua niiponda ojindji.

Okuza komasiku ga Gutenberg sigo komumvo 1800 mujuni omua njanjangidua omambo 3,000,000 (oomiljona ndatu), ihe pokati komimvo 1800-1900 apeke okua njanjangidua omambo ge vule 7,000,000 (oomiljona hejali). Ngashingeji otatu vulu ngejika okutja, kehe esiku otaku holoka omambo omape ge cike pomacele gatano. Mu Frankryk moshilando sha Parisi omu nongulu jomambo (biblioteek) ji na konjala omambo 5,000,000 (oomiljona ntano).

Muujuni omua njanjangidua uo umbogona uushushu tau kumica omuntu. Epandja ljokambo ka tja ngaka nando kali vule onjala jomunue omushona, onkene tuu otali vulu okukala li noohapu adihe degalikanoo ljoMuua. Moku di lesa omuntu ota pumbua ekende ljokunenepekica.- Omambo omanene opo ge li uo. Mu Engeland omu nOmbimbeli ja njolua niikaha jaantu. Kehe epandja ljajo oli nuule uoofute ntano nuunene uoofute ndatu. Ihe ope nuudigu mokulesha embo li cike mpoka. Oluindji oohapu dembo ngele tadi ningi odindji noonkondo, embo otali topolu li ninge omambo ogendji ga landulacana. Momambo gamue omanene omu niitopolua 30 ja landulacana ngeji, kehe oshitopolua shi noolu luembo enene.

Omambo gamue oge nondilo noonkondo, oluindji omolua shoka ogo omakulu noonkondo. Ombimbeli onkulu jomoshigreka „Codex Sinaiticus“, ndjoka ja njolua noshikaha pomumvo 350, oja li pecimbo ljontumba miikaha jaarussia. Ihe aajenglisa oje ji landa kujo no ja futu £100,000 (iiponda omajovi ecele limue).

Embo ljotango lja njolua moshiuambo oljo okambo ka „A.B.D.“ ka njolua komuhongi Pietari Kurvinen no ka njanjangidua ku Helsinki omumvo 1876. Omumvo 1900 okua li ku nomambo 16 ga njolua moshindonga. Ngashingeji omambo gomoshindonga no gomoshikanjama agehe kumue oge vule ngejika 200. Pua fa kape nomuntu ngoka e ga na agehe. Olje mbela guomaauambo jo jene e ga na ogendji e vule oojakuauo? Ope na tuu mbela omuuaambo: ngoka e nomambo gi ili gomelaka lje ge vule 50? Nenge iifo jOsundaha no jOmukuetu no jEhangeno olje e ji pungula ojindji?

OUNJUNI TAU HAPULA

SHIKE

Israel.

Jerusalem tashi kulu. Ombinga ikulu jomu Jerusalem, Jerusalem Shikulu, oshi na paife ovañu ve fike po 25.000. Ombinga ei i li mepangelo loshilongo shimue shooarabia, edina lashed Jordania. Ombinga ipe jomu' Jerusalem ji li momake ovaisrael noji na ovañu ve fike po 125.000. Omuvalu ou hau hapupala natango, osheshi eefabrika dipe neengulu dipe domaumbo ovañu tadi tungua na nena.

Mu Tel-Aviv- oshilando shimue shi li pomuñgulo uefuta - omu novañu ve fike po 450.000 (Ovambo inava hanga manga 200.000) na moshilando shi li pomuñgulo uefuta, Haifa, omu novañu ve fike po 250.000.

Mu Israel mua monika emanja li noshitenda. Paife eshikulafano tali tungua, eemiina di totue neefabrika di tungue, opo va hovele okuninga emanja olo oshitenda. Oujamba ou ua monika paife mu Israel otou tu dimbulufa eendjovo domo' Ombibeli tadi popi edu olo Kalunga e li uudanekela oshiuana shaje kutja omamanja alo a foshitenda. Tala 5 Moos 8:9.

Tua fa tua iika okudiladila kutja ovajuda ovo ovahalifi ile ovatokoli veendjovo ile ovashikesike, ndelene inatu iika okudiladila unene kutja ovajuda otava dulu okukala ovanamapja jo. Ndelene mu Israel shipe eshi tashi dulika naa naa, vahapuvahapu ova hala nokuhalelala okuninga ovanamapja. Itava tila omaudjuu noilonga idjuu. Omulongi umue uavo a fimana okua tonga nokuli momafiku aa, a tja: „Opo tuu opo apeke omuisrael nge ta ningi omunepja, oshiuana sha Israel tashi veluka.”

Ovanamapja ove na shili omaudjuu mahapu mu Israel omolu edu la shunduka nola shituka ombuua. Ndelene omaudjuu taa findua nombuua tai shituka vali omapja maua. Eenele dimue dinene odo da hangika inadi mena nande eeshosholo neenguena nokuli odi li po hadi jandje paife oilja ihapu.

Amerika

M'Oilongo. Ja hangana jomu' Noord-Amerika (Die Verenigde State van Amerika) omu noshilando sha lukua New York; oshi ando osho shinene shi duele oilando aise jomoilongo ojo. Ovañu vomu' New York ve fike po 7.000.000. Moshilando osho omu na Mbibelihangano li nelalakaneno okupa Ombibeli ovañu, aveshe vomoshilando osho keshe tuu melaka laje. Ovañu ve li mo ova dja moiiana iliili noiliili, onge omalaka oo taa popiua mu' New York e fike po 83. Momudo 1952 Mbibelihangano lomu' New York ola njanjangidifa eembibeli di fike po 1.000.000 momalaka

Iifo j'Omukuetu nando otaji njanjangidua aluhe 5.000 oshita, onkene tuu „Omukuetu” oguo okafogona kouala, ngele otatu ka jeleke niifo iinene joonkundaria. Mu Frankryk omu noshifo shimue shoonkundana tashi njanjangidua aniuia iifo 2,500,000 oshita (oomiljona mbali netata), no kehe oshifo oshi nomapandja ngiika 16. Momashina omanene otamu vulu okuza iifo ja tja ngeji 1,000 mominute kehe.

Ando omambo ngoka agehe niifo mbjoka ajihe ji kale ju uda oondunge do opala, ando aantu jomuuuni ja kale shili ja longekekka. Ihe akutu, momashina ngoka omanene ohamu piti uo uusama ouindji, noochapu oonkukutu dondjahi, noonkuauo desheko, noonkuauo da njatekua komahokollo giihuna juulunde. Omuntu guongashingeji e nokuhogolola naua doka te di lescha, opo kaa lje uuzigo peha ljiipaluca, aanandunge ohaa ti:

„Ulukila ndje omambo goje, ongane no tandi ti, nkene ua tja.”

Nenjolo kehe lja njolua koonkondo d'Ombepe ja Kalunga oli shi 'kulonga nokukumagida nokupukulula nokuputuda omujiuki. Omuntu guomu Kalunga opo a kale a guana nokuoopalela iilonga ajihe iiuanaua. 2 Tim. 3: 16-17.

oo eliili no eliili. Mbibelihangano oli novajakuli ve fike po 20 tava futua novajakuli ve fike po 350 itava mono ondjambi nande kanini ove noshilonga okutandavelifa eembibeli.

Edu lovarussia.

Oifo imue tai hokolola kutja medu lovarussia omu nepapuduko unene mokati kovanjasha. Ngashi moñeles imue joilonga mosondaha imue omulumeñu umue okua uuditila ovalumeñu ovakuauo. Mondjou ojo omo va li va ongalela mo oja li i jadi. Aveshe va li mo va tua eengolo nokuilkana. Ovauilikli voilonga ojo ova peua oushima, osheshi inava kelela oiongalele i li ngaha. Oifo jo ihapu oja hovela okukuma'ida ovakuluñu, ya kelele oludalo luavo okuja meengerka. Ovanjasha otava tuifua ondubo, va hovele okukondjifa oukriste.

Edu lovanduishi.

Oshiongalele shovakuluñu v'Oshilongo Shovanduishi shok' Ouninginino oshi nongerki jasho vene. Mefiku keshe loshiongalele mongerki ojo tamu ningua oandaha jongula. Moandaha ojo Ombibeli taji leshua notaku ilikanua jo. Oandaha taji ningua kovaevangeli no kovakatoli palufo.

Edu lovakiina.

Ovakommuniste manga inava nangala edu loyakiina, ongerki jopa' Luther jomedu olo mua li mu novañu ve fike po 120.000. Ovakommuniste eshi va nangala edu, ova eta eendafano lovakriste vomu' Kiina novakriste vomoilongo ikuauo, onge ongerki jopa' Luther jo oja kanifa ekuatafano alishe pamue neengerki dikuauo domounjuni. Ndelene nande oje likalela ngaha, oko ji li natango. Okekuafao la Kalunga otaji longo ko nokushakenifa oshilonga shajo okuudifa evangeli la jela. Ovakriste vahapu vomu' Kiina ova joñapo moshilando shimue shi li pomuñgulo uefuta, shi li mepangelo lovainglisha, edina lashed Hongkong. Oshilando osho jo oshovakiina, osheshi ovakiina vahapuvahapu ve li mo. Mu' Hongkong ongerki ipe jopa' Luther jomu' Kiina oja totua. Paife ongerki ojo oja ninga eedula 5. Ongerki ei ji li pokuninga omutima uoukualuther moilongo inja jomu' Asia jok' Oushilo. Oko ku na oskola jovafitaongalo ojo taji longekidile oilongo ojo aise ovafita. Moskola ojo mua dja nokuli ovafita vahapu va ja koilongo iliili no iliili jomu' Asia jom' Oushilo ngashika ku Formosa noku Borneo noku Malaji. Mu Hongkong omu na jo enongelo lovajakuli vomuongalo olo tali tekulile omaongalo ovajakuli velili novelili. Meeskola edi adishe mbali omu nomulungi umue omusuomi jo.

OKUNINGA SHA.

(Ehokololo)

Momavi gaatiligane omua li mu na naale aamatjatano aamuajinacana. Ojo ajehe ja li je nehalo lja kola okuhuma komeho ja ninge sha muujuni muka. Omukuluntu guauo okua tameke okutunga oongulu, ihe ina hala a kale omutungi guouala, aue, oje a hala okuninga omunene moshilonga she. Mbalambala okui ikongele aantu je mu jakele moshilonga, nokua ningi omuuliki guauo. Aalongi je sho ja longo naua, aantu oja tameke oku mu tala oje onkulungu one-ne e vule aatungi jalue. Esiku limue oje a hogololu a kale omukuluntu guehangano ljaatungi ajehe. Oje a simanekua ku ajehe, naantu sho ju ulukile aajenda oongulu dokoshilando, oja li je hoole okutja: "Talen oongulu dino; odo adihe otue di tungilua ku nima nguja omukuluntu." Noohapu dika sho da ciki komukuluntu je muene, oje okui idiladila: "Eua, ngashingeji onda ningi sha."

Omumati omutijaali ina hala okutunga oongulu. Oje okua kuatua kehalo okupangela aantu. Miigongi ajihe moka mua kundacanua iinima joshilando shijaka, oje okua kala mo uo nokua popi oohapu doondunge, sigo ajehe oja tameke oku mu pulakena. Ojendji ji itula kuje, nesiku limue muene guoshilando sho kua si, aantu oji icana omumati ngo a kale peha lje. Oomvula odi-

SHIKE

Madagascar.

Madagaskar oñuñu ji li mefuta popepi nomuñgulo ua Afrika uok' Oushilo. Oshilonga shetumo osha ninga efimbo tashi longua ko. Omaongalo mahapu a totua. Ndelene mu Madagaskar mua ningilua jo efimbo lile epapuduko, opo eemuenjo dovakriste di huame nevangelie li taandavele no li fike kuavo inave li uuda shito. Konima joita ja huunina omapapuduko manene a hovela ko nokuli no taa tuikile natango. Mepapuduko eli Kalunga okua longifa unene omufitaongalo umue omukualuther Rakotozandry. Ovaevangeliste tava endaenda apeshe novajakuli vavo ovaitaveli nokuudifa. Ovapaani vahapu otava kongo eshasho. Eeskola deshasho odi li po di jadi. Ehanganotumo lomu' Norwegen olo tali longo mu Madagaskar.

Eengerki dipe di fike po 100.

Mu Indonesia ongerki ikualuther jocabatak oji li metungo leengerki di fike po 100. Jimue jomeengerki edi tadi tungua paife ojo inenene. Etungo longerki ojo taji pula nokuli oimaliva ji fike po £.50.000. Oimaliva ei aishe otaji jandjua kovakuaneongalo. Okeshe tuu ta jandje ondjabo johani jimue moshikefa shetungo.

Abessiinia (Etiopia).

Mu' Abessiinia jo etumo longerki ikualuther otali longo oshilonga shalo. Epangelo loshilongo ola pitikila Ehangenotumo lomu' Hermansburg okushoshela omuvalu uovatumua valo. Elaka leptikilo eli eshi la fika mongulu jetumo jomu' Hermansburg omua li mu nehafo linene. Omolu ehaf olo ounona vomeeskola detumo ova peua efudo omefiku tuu olo.

Ehanganotumo lomu' Norwegen ola ninga jo eedula dimue tali longo mu Abessiinia. Omuvalu uovatumua ovanorwegen u fike po 50 paife. Oduaali ovatumua vappe 8 ova ja ko. Oimaliva jomoshikefa shetumo oja hapupala.

Greka.

Mu' Greka mua kala vali omakakamo madjuu edu. Pokati koshilongo moilando 8 ovañu ve fike po 27 ova fja neengulu di fike po 3850 oda kumuka po novañu ve fike po 20.000 va kanifa omaumbo avo. Eengerki jo di fike po 19 neengulu deeskola 8 oda kumuka po. Ohamba joshilongo oja ka talela po ovañu ava va hangika ngaha koshiponga ombadilila noku va kuafa moluhepo luavo.

ndji oje okua pangele oshilando she, nomatoko ge aluhe oga holola uunongo noondunge odindji. Naje muene okui itala a ningi sha muujuni muka.

Omumati omutitatu okua hokua uunoingo. Moskola ckua humu komeho muupuelala, sigo a piti moskola jokombanda ji vule adihe. Nena okua icanua omuprofesori nokua tameke okukonakona iinima inaji konakonua naale komuntu. Iinima ajihe iipe, e ji mono. okue ji njolele momambo omamene, opo aantu jalue ja peue uo oondunge oompe kuje. Naantu mboka je ga lescha oja kumua no ja ti: „O, kaku na ngoka e cike pomuprofesori guetu; oshili, oje omunandunge e vule aantu ajehe.” Osho naje muene uo okue shi diladila.

Omumati omutine okua dini oskola, ihe naje uo okua hala a ningi sha. Oje okua li e shi kutota oondjimbo doka aantu je hoole oku di imba. Esiku limue okue ja totele oondjimbo di nomaui omajelete ge ja njanjuda no ge ja tsomukumo. Esiku ekuaio isheue okue ja lilica nomaui guucigua ga fombepo juusiku muule uomakuti. Oondjimbo de oda tsejika kiilongo niilongo, naantu jomajovi nomajovi je di imbi no je di hiki nuuhumba uaao. Esiku limue sho ja aadika kelaka tali ti: „Muene guoondjimbo kee po ue,” oje mu lili, ngashi omunene ha lilua.

Omumati omutitano okua ningi shike? Naje uo okua hala okuninga sha, ihe oje sho kua li onkelo, eliko lja he inali guana

OKA AND JETU

Native Commissioner, Ovamboland,
Ondangua, 24th. June, 1954.

To All the Ovambo Pastors
of the Finnish Mission throughout
OVAMBOLAND.

My wife and I wish you goodbye. You and I have always worked well together and you have assisted me. For this I thank you. I know how difficult it is to work with some of the Ovambo people, but carry on your good work. I hope that your work will progress and that you will eventually get all the Ovambos to abandon those evil ways and customs which may still exist. Carry on your work without fear.

Our best wishes for your future happiness and success.

H. L. P. EEDES
NATIVE COMMISSIONER.

ELALEKO KOUAMBO

Omuhona EEDES, NAKALE, omasiku ngano ota cigi po Ouambo no ta tembukile palue.

Otse mboka tu li mOuambo muka otu uvite Tate jetu te tu cigi po ngashingeji. Omuhona Nakale okua kala mokati ketu omimvo odindji. Nokuli omumvo 1923 okue ja kOshikango nokua kala ko omimvo dimue. Opo ihe a tembukile kOkawango nokua galukile kOuambo, kOndonga, omumvo 1947.

Ecimbo lje alihe mOuambo muka a kambadala shili okujambula oshiguana shika. Okue shi kuaca shili pamikalo odindji naantu oju uvite uupu okukundacana naje oshoka aluhe okua kala naantu neididimiko enene.

Noshilongatumo okue shi halele uo aluhe uuanaua nehumokomeho. Ooskola odindji noongerki oda tungilua muka pecimbo lje.

Ngashingeji tu uvite otse oocigua, ihe oomuenjo detu odn ud'ehambelelo molua shoka ecimbo ele li cike mpaka tua kala tu na omukuluntu a tja ngaka. Kalunga na hambelelue molue no tatu mu halele ejambeko enene lja Kalunga momasiku ge gokomeho.

oku mu tula moskola Omuuajina omukulu-nu okue mu kuca ihe e mu jakule mokutunga oongulu, nosho oje a ningi omutungi. Oje sho ina ninga sha shilue, okua dimbiua mbala kaamuajina ajehe. Ihe je muene okua hokua oshilonga she. Ombasikena kehe oje okua hala oku ji tunga naua ji kale ja kola peha ljaio nekuma alihe li kale uo ljo opala. Aatungi aakuauo ja li je mu shi oje omuntu omunambili e hoole okukuaca oo-jakuauo ngashi te shi vulu.

Puushiinda she pua li pu nomuselekadi gumue ohepele. Esiku limue okagumbo ke ka'pi po nokua li kee negumbo lilue moka a uape okukala. Nena omutungi ngoka okue mu icana a menekela kaandjauo sigo ja mone nkene je noku mu tungila okagumbo okape. Moshilonga she omutungi okua li ha mono nkene omakuma ogendji ga tatuka gu umbilua ouala miilambo. Onkee oje okui indile koftomani guilonga e ga peue agehe. Konima jilonga okue ga tutile aluhe pokuma mpoka a hala okutungila omuselekadi ondunda. Manga ka li miilonga, oje okue mu kuaca okutungila ko, sigo esiku limue omuselekadi okua uapa okute-mbukila mondunda je ompe.

Esiku limue, sho pua piti oomvula odindji, aantu jatatu ja aadika ja cikama posheelo shegulu ja tegelele ompito okuja mo. Oje ja fa je shacané naua, ihe nando ongeji, ojo inaa kundacana unene. Jaali jomujo oja li po aalumentu, gumue omukiintu omukulu-pe. Omulangeli guosheelo sho kue egulula po omulumentu ngoka a li po omukuluntu okua cikama nokua heda popepi. Omulangeli okue mu pula edina lje nomulumentu okue li tumbula. Omulangeli okua pula ihe: „Ua li po omushike muujuni? “Omumentu

KAASITA AAUAMBO JOMETUMO
LJAASUOMI MOUAMBO AJIHE.

Omukulukadi guandje na ngame muene otua hala oku mu laleka: Kaliipo naua. One pamue na ngame otua longeni naua pamue no mua kuaca ndje. Omolu oshinima shika otandi mu pandula unene. Ondi shi shi mu nuudigu okulonga naauambo jamue, ihe tsikileni oshilonga sheni oshianaua. Ondi na einekelo kutja ilonga jeni otaji humu komeho, nohugunina aauambo ajehe otamu ke ja tula mondjiла ndjoka, je ece oondjila adihe noondjigilile oombuinaji doka di li po natango.

Longeni no komeho oshilonga sheni oshianaua muaa na uumbanda nenge etilo.

Otatu mu halele uuanaua auhe mokukala kueni akuhe kuokomeho nenjanu nellaago.

H. L. P. EEDES
NATIVE COMMISSIONER.

Omuhona guetu omupe, edina lje BLIGNAUT, ote ja pamue ne administrator, esiku 11 mu Juli. Naje uo otatu mu halele ejambeko lja Kalunga moshilonga she oshipe.

Administrator Viljoen ote ja okutalela po aauambo mu Juli ano. Oje naakuaci je otaje ka cika esiku tuu ndjoka 11 mu Juli.

Tatu njanjukilua shili etalelopo ndika no tatu indile Kalunga Tate e li jambekele je muene ngashi oshiguana shika uo.

EPANDULO ENENE

Otatu hambelele Kalunga sho tua li tua gongala naamati jokomboni jetu moshinjanga shOmua. Aamati 9 oja kolekua naamati 10 oja shashua esiku 4.54.

Otua hala nena uo aakuetu mu tu dimbulukue momagalikano. Tse uo otatu mu dimbulukua aluhe oku mu galikanena.

Omukuetu ino lala, penduka, landula Omua Jesus ote ku icana.

Johannes Shifotoka
Walvisbay.

nokua ta eke oku mu hokololela nkene okua li po omukuluntu guaatungi omunene, niilonga je nkene ja simanekua kaantu ajehe, „Eeno tuu”, omulangeli okue mu jamukula, „ihe mpaka katu ku shi. Kala mpaka u tegelele manga.”

Omulangeli okui icana ihe omulumentu omukuaao a hede popepi, „Onganje olje no ua ningi shike muujuni?” Nguka okua kambadala okujamukula nkene a kala omutungi guouala guoongulu je ina longa sha shi shi kutumbulua. Ihe sho kua ciki mpaka mehokololo lje, omukiintu nguja omukulupe okue ja mo moohapu dauo nokua popica omulangeli a ti: „Aue, tate, omusamane nguka ondi mu shi, oje omuntu omuuanauelela. Ando ka li ko, ando ngame nda sile naale moluhepo luandje. Okagumbo kandje sho ka pi po ngaje nda cigua po ouala, oje tuu ngoka a taamba ndje megumbo lje nokua tungile ndje ondunda ompe. Onda popi oshili, oje omuntu omuuanauelela.”

Omukiintu manga ta popi ngeji, omulangeli okua tameke okuimemeha; nomukulupe sho kua mana okupopja, omulangeli okue ja jamukula e ta ti: „Oojakuetu ne, one amuhe jaali otu mu shi naua no tue mu tegelela nokuli mu je. Omua guetu otz mu icana muje mo menjanu lje.” No mokupopja ngeji okue ja fala mo nokue edila po konima jauo.

Omulumentu nguja a popicua tango nokua mono, nkene omuuajina onkelo a peua ngeji ompito okuja mo. Oje muene okua kala pondje. Oko a cikama ko nokua tedateda shoka tashi ti okuninga sha muujuni.

(Pahokololo lja H. Chr. Andersen)

ECIGACANO LJOKULANDIČA OMUKUETU.

Ngashi tue she tsejicile moshifo sha Oktoberi opua ningua ecigacano mokutaandelica oshifo shOmukuetu. Otua tsejicile monomeri tuu ndjoka kutja iifo mbjoka ajike taji jalulua mbjoka ja adika ja futua esiku ljtango lja Juni 1954, manga inaali ciika.

Osho tua konakona ano ngashingeji oolje mboka ja landica iifo ojindji je vule oojakuauo na mboka ja futu uo iifo mbjoka je ji landica. Aasindani noondjambi dan oj oj mbaka:

ONDJAMBI JOTANGO

Paulina ja Sakeus, OMBALANTU, a landica iifo 92, ondjambi je £1.10.-

ONDJAMBI ONTIJALI

Samuel Ndinoshiho, OMBALANTU, a landica iifo 86, ondjambi je £1.-

ONDJAMBI ONTITATU

Risto Uushona, OKAKU, a landica iifo 80, ondjambi je L-10.-

ONDJAMBI ONTINE

David Shihepo, OSHIGAMBO, a landica iifo 60 ondjambi je L-10.-

Oondjambi ntano doka da landula odo omambo. Otaga peua ku mbaka:

David Shikusinde, SWAKOPMUND

Johannes Shaimehana, ONDOBE

Stefanus Hamkuaja, OUTJO

Sakaria Josef, OLUKONDA

Abraham Shaduka, OSHIGAMBO

Paulus Nahole, ONDOBE

Ope na jamue ja landica iifo ojindji je vule mbika, ihe ajihe inaje ji futu natango nonke inaa uapa okutulua mecigacano. Ojo mbaka: Josef Shifeta, Ongenga a landica iifo 113, Hofni Simeon, Okaku a landica iifo 110, na Andereas Kanalelo, Eenana, a landica iifo 100.

Amuhe mboka mua kondjo shili mokutaandelica oshifo shetu, otatu mu pandula shili noonkondo no tatu mu halele ejambeko lja Kalunga moshilonga shika sheni.

Kundueni kOMUKUETU.

Uuvu uohoni.

Uuvu uohoni u li po shili ua taandela maaumabo. Sho nda li moshipangello mu Grootfontein onda mono aauambo ojendji je na uuvu mbuka uohoni, okandongo noshinena.

Omugundjuka omukuetu ua alukua uuvu mbuka kala u shi shi oua shundula ugundjuka uoje koshipala sha Kalunga noshinena.

Tu eceni ano ohoole juulunde oshoka tau dipaga olutu noomuenjo detu.

Simon H. Haufiku.

kOntananga:

Katrina Bernhard Nependa

a si 11.3. '54.

Justina Immanuel a si 13. 3. '54.

Teemus Kambau a si 20. 3. '54.

Jakob Kuumbili a si 23. 3. '54.

Sesilia Nangolo a si 22. 3. '54.

Ananias Johannes Mbulu

a si 24. 3. '54.

Asser Namene a si 27. 3. '54.

Martta Abed a si 7. 4. '54.

Andreas Iivula a si 14. 4. '54.

Petrus Festus a si 15. 4. '54.

Barakias Nikanor a si 26. 4. '54.

Moses Tobias a si 24. 4. '54.

Anna Stasia Onesimus

a si 28.4. '54.

Simeon Festus a si 15. 4. '54.